

=====
Intitulé : Landsverordening toelating, uitzetting en verwijdering

Citeertitel: Landsverordening toelating, uitzetting en verwijdering

Vindplaats : AB 1993 no. GT 33

Wijzigingen: AB 1997 nos. 33, 34; AB 2000 no. 101 (inwtr. AB 2000 no. 102); AB 2006 no. 30 (inwtr. AB 2008 no. 48 (artikel I, onderdelen B, N, ten 2°, P, ten 1° en ten 3°, R, ten 2°, en T tot en met X))

=====

Algemene bepalingen

Artikel 1

De voorschriften in de artikelen 2 tot en met 23, tweede lid, zijn niet van toepassing op:

- a. Nederlanders, als zodanig in Aruba geboren of aldaar genaturaliseerd zijnde;
- b. Nederlanders die sinds 1 januari 1986 onafgebroken ingezetene van Aruba zijn;
- c. Nederlanders die als zodanig buiten Aruba geboren zijn van wie ten minste een van de ouders behoort of, overleden zijnde, vóór dat overlijden behoorde tot een categorie als genoemd in de onderdelen a of b.

Artikel 1a (vervallen)

Artikel 2

Toelating tot verblijf wordt van rechtswege toegekend of bij vergunning verleend.

Toelating van rechtswege

Artikel 3

Van rechtswege hebben toelating tot verblijf in Aruba:

- a. personen die in dienst zijn van een van de landen van het Koninkrijk of van een bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, aangewezen ander land of van een internationale organisatie;
- b. personen die in dienst zijn geweest van Aruba of vóór 1 januari 1986 in dienst waren van de Nederlandse Antillen of het eilandgebied Aruba en uit dien hoofde pensioen of uitkering bij wijze van pensioen genieten, alsmede de niet hertrouwde weduwen van zodanige personen;
- c. in Aruba als zodanig toegelaten beroepsconsuls, beroeps-consulaire ambtenaren en ander consulaire personeel;
- d. militairen, gedurende de tijd dat zij in Aruba zijn gestationeerd;
- e. opvarenden van tot de zee- of luchtmacht van enige mogendheid behorende schepen of luchtvaartuigen, gedurende de tijd, dat Aruba met toestemming van de bevoegde autoriteit wordt aangedaan;

=====

f. Nederlanders die gedurende langer dan vijf jaar onafgebroken in Aruba zijn toegelaten geweest van rechtswege of krachtens vergunning.

Artikel 4

1. De periode, bedoeld in respectievelijk artikel 3, eerste lid, onderdeel f, en artikel 3, eerste lid, onderdeel i, wordt niet onderbroken door een verblijf buiten Aruba voor studiedoeleinden of wegens geneeskundige behandeling, tenzij betrokkene blijk geeft zijn toelating tot Aruba te willen opgeven.

2. Indien de betrokkene niet binnen een jaar na de voltooiing van zijn studie of de beëindiging van de geneeskundige behandeling, is teruggekeerd naar Aruba, vervalt de toelating, bedoeld in artikel 3, van rechtswege.

3. Het bepaalde in artikel 13 blijft onverminderd van toepassing op de minderjarige, niet vallende onder de bepaling van artikel 3, eerste lid, onderdeel i, die in het buitenland verblijft voor studiedoeleinden of wegens geneeskundige behandeling.

Artikel 5

De toelating van rechtswege eindigt:

- a. door het vervallen van de reden waarom zij is toegekend;
- b. ten aanzien van degene die op grond van het bepaalde in artikel 3, onderdeel f, van rechtswege is toegelaten, door een onafgebroken verblijf van langer dan drie jaar in het buitenland, tenzij de betrokkene in het buitenland verblijft voor studiedoeleinden of wegens geneeskundige behandeling.

De bepaling van artikel 4, tweede lid, is van overeenkomstige toepassing.

Toelating tot tijdelijk verblijf of
verblijf bij vergunning verleend

Artikel 6

1. Behalve in de artikelen 1 en 3 vermelde personen wordt niemand in Aruba toegelaten zonder een vergunning tot tijdelijk verblijf of tot verblijf.

2. Een vergunning tot tijdelijk verblijf wordt voor een bepaalde termijn afgegeven.

3. Een vergunning tot verblijf wordt voor onbepaalde tijd afgegeven.

4. (vervallen).

Artikel 7

1. Een vergunning tot tijdelijk verblijf wordt verleend door of namens de minister, belast met vreemdelingenzaken, en heeft een duur van ten hoogste een jaar.

2. De vergunning wordt aangevraagd door de persoon die om toelating verzoekt. Het verzoek wordt gedaan op een kosteloos van overheidswege verstrekt formulier.

3. De minister, bedoeld in het eerste lid, draagt zorg dat de periode waarin een persoon met een andere dan de Nederlandse nationaliteit, die in loondienst op grond van een vergunning tot tijdelijk verblijf werkzaam is, aaneengesloten tot Aruba toegelaten is, ten hoogste drie jaar bedraagt. In bijzondere gevallen kan hij, op het gemotiveerde verzoek van diens werkgever aan een werknemer als bedoeld in de eerste volzin, aan wie op basis van vergunningen tot tijdelijk verblijf voor een aaneengesloten periode van drie jaar tot Aruba toegelaten is om bij de desbetreffende werkgever werkzaam te zijn, een vergunning verlenen, die de toelating tot Aruba met maximaal een jaar verlengt.

4. Bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, worden voorschriften gesteld, waaraan met het oog op de openbare orde en de volksgezondheid moet zijn voldaan, alvorens een vergunning tot tijdelijk verblijf kan worden verleend. Degene aan wie een vergunning tot tijdelijk verblijf met toestemming te werken is verleend, draagt tijdens zijn werk te allen tijde bij zich een identiteitskaart als bedoeld in de Landsverordening identiteitskaarten (AB 2001 no. 8) en zijn vergunning.

5. Indien de diversiteit van de samenleving wordt aangetast, kan bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, een moratorium worden ingesteld ten aanzien van de afgifte van vergunningen tot tijdelijk verblijf aan personen met de nationaliteit van het in het landsbesluit genoemde nationaliteit. Een landsbesluit als bedoeld in de eerste volzin, vervalt vier jaar na de datum van inwerkingtreding daarvan.

6. Aan een vergunning tot tijdelijk verblijf kunnen voorwaarden worden verbonden in het algemeen belang. Aan de vergunning worden bovendien, de minister, belast met arbeid, gehoord, voorwaarden verbonden ten aanzien van het uitoefenen van een bepaald beroep of bedrijf, respectievelijk het in dienst zijn van een bepaalde werkgever en in een bepaalde functie. Bij regeling van de minister belast met arbeid, kunnen beroepen en functies worden aangewezen, die niet in aanmerking komen om vervuld te worden door personen ten aanzien van wie om afgifte van een vergunning tot tijdelijk verblijf is verzocht.

7. In afwijking van het eerste lid wordt duur van een vergunning tot tijdelijk verblijf ten behoeve van degene die kan aantonen jaarlijks te beschikken over een gegarandeerd inkomen van ten minste een bij regeling van de minister, belast met vreemdelingenzaken, vast te stellen bedrag, bepaald door de duur van de garantie.

8. In afwijking van het tweede lid wordt de aanvraag ten behoeve van een persoon die in loondienst wenst te gaan werken bij een in Aruba gevestigde werkgever, namens de betrokkene ingediend door die werkgever. Een dergelijke aanvraag is vergezeld van een verklaring dat het bedrijf in het handelsregister van Aruba is opgenomen en bekend is bij de belastingdienst.

9. Bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, kunnen voor een periode van ten hoogste vier jaren categorieën beroepspersonen worden aangewezen, ten aanzien waarvan de in het derde lid genoemde termijnen niet van toepassing zijn.

10. Omtrent een verzoek tot verlening van een vergunning tot tijdelijk verblijf wordt, mits alle voor de beoordeling daarvan noodzakelijke gegevens en bescheiden verstrekt zijn, beslist binnen 12 weken na de indiening van het verzoek. In bijzondere gevallen kan de termijn door de minister, belast met vreemdelingenzaken, eenmaal verlengd worden met ten hoogste 12 weken.

=====
Artikel 7a

1. Een vergunning tot verblijf wordt verleend door of namens de minister, belast met vreemdelingenzaken. Artikel 7, tweede en achtste lid, is van toepassing.

2. Een vergunning tot verblijf kan worden verleend aan degene die kan aantonen dat hij gedurende een periode van ten minste 10 jaren onafgebroken legaal ingezetene van Aruba is geweest.

Artikel 8

1. Bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, kunnen ter bevordering van het toerisme en ten behoeve van bemanningsleden van schepen en luchtvaartuigen voorschriften worden gegeven, waarbij wordt afgeweken van het bepaalde bij de artikelen 6 en 7, ten aanzien van vergunningen tot tijdelijk verblijf met een geldigheidsduur van ten hoogste dertig opeenvolgende dagen.

2. Onder toerist wordt verstaan ieder die niet langer dan dertig opeenvolgende dagen in Aruba blijft voor ontspanning, sport, gezondheidsredenen, familieaangelegenheden, studie, godsdienstige doeleinden of zakenbezoeken en die tijdens zijn verblijf in Aruba geen werkzaamheden tegen aan hem door een in Aruba gevestigde natuurlijke- of rechtspersoon uit te betalen beloning verricht.

3. Bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, kan ten aanzien van bepaalde categorieën personen worden bepaald dat de in het eerste en tweede lid genoemde termijn van dertig dagen wordt verlengd tot ten hoogste honderdtachtig dagen.

Artikel 9

1. Een verzoek om verlening van een vergunning tot tijdelijk verblijf kan door of namens de minister, belast met vreemdelingenzaken, worden geweigerd:

- a. in verband met de openbare orde of het algemeen belang, waartoe ook de bescherming van de arbeidsmarkt wordt gerekend te behoren;
- b. indien niet kan worden aangetoond dat de betrokkene over voldoende middelen van bestaan zal beschikken;
- c. indien de betrokkene is uitgezet of verwijderd en de in het desbetreffende bevel genoemde termijn van het verbod tot toelating tot Aruba nog niet verstreken is;
- d. indien de betrokkene tijdens een vorig verblijf in Aruba de periode waarvoor men toegelaten was, heeft overschreden.

2. De redenen voor de weigering worden vermeld in de beslissing op het verzoek.

3. Indien de vergunning tot toelating is geweigerd, kan met de sterke arm worden verhinderd dat de verzoeker Aruba binnenkomt.

Artikel 10

Hij die handelt in strijd met de hem verleende vergunning tot tijdelijk verblijf of tot verblijf, wordt gelijkgesteld met degene die zonder vergunning in Aruba verblijft.

=====
Artikel 11

1. Bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, worden re-
gelen gesteld inzake het storten van een waarborgsom, het bedrag hier-
van, de kosten, welke daaruit bestreden mogen worden, de wijze van be-
heer, de gevallen waarin ontheffing kan worden verleend, de terugbeta-
ling, de gevallen waarin na overlijden of vertrek van betrokkene de
waarborgsom in de consignatiekas wordt gestort, alsmede al hetgeen
verder in dit verband voorziening vereist.

2. Onverminderd het eerste lid, wordt geen waarborgsom geëist van
Nederlanders, alsmede van de navolgende bijzondere categorieën perso-
nen:

- a. minderjarige kinderen van een in Aruba geboren en aldaar woon-
achtige moeder die tot haar huwelijk de Nederlandse nationaliteit
had;
- b. de in onderdeel a genoemde kinderen die bij het bereiken van hun
meerderjarigheid in Aruba hun woonplaats hebben;
- c. meerderjarige kinderen die geboren zijn buiten Aruba, waarvan een
der ouders de Nederlandse nationaliteit heeft en in Aruba geboren
is;
- d. minderjarige kinderen, in Aruba geboren, die de Nederlandse na-
tionaliteit niet hebben en waarvan een der ouders in Aruba woon-
achtig is en langer dan tien achtereenvolgende jaren krachtens ver-
gunning is toegelaten;
- e. de in onderdeel d genoemde kinderen die bij het bereiken van hun
meerderjarigheid in Aruba hun woonplaats hebben;
- f. (vervallen);
- g. vrouwen, geboren in Aruba, die tot hun huwelijk de Nederlandse na-
tionaliteit hadden;
- h. mannen die gehuwd zijn met een in Aruba geboren vrouw die de Ne-
derlandse nationaliteit heeft, dan wel deze tot haar huwelijk had,
mits niet van tafel en bed gescheiden;
- i. de niet van tafel en bed gescheiden echtgenote van de man die van
rechtswege is toegelaten;
- j. personen die van rechtswege toelating tot verblijf hebben in Aruba.

3. De waarborgsom is niet vatbaar voor enig beslag, tenzij deze
in de consignatiekas is gestort.

Artikel 12

De toelating tot tijdelijk verblijf of verblijf krachtens ver-
gunning eindigt:

- a. door verloop van de tijd waarvoor de vergunning tot tijdelijk ver-
blijf is afgegeven;
- b. door vertrek uit Aruba, indien het betreft een vergunning tot tij-
delijk verblijf;
- c. door het verlaten van zijn woonplaats in Aruba met het doel zijn
woonplaats buiten Aruba te vestigen, indien het betreft een ver-
gunning tot verblijf;
- d. door een onafgebroken verblijf buiten Aruba gedurende langer dan
een jaar, behoudens in geval van overmacht en behoudens in het ge-
val, bedoeld in artikel 4;
- e. door het verkrijgen van een toelating van rechtswege;
- f. door intrekking van de vergunning;
- g. door uitzetting.

=====

Gevolg van de beëindiging der toelating ten
aanzien van het wettig gezin

Artikel 13

Ingeval de toelating, van rechtswege toegekend of krachtens vergunning verleend, eindigt, houdt tevens op de toelating van de leden van het wettig gezin die als zodanig zijn toegelaten.

Intrekking van de vergunning
tot toelating

Artikel 14

1. De vergunning tot tijdelijk verblijf en tot verblijf kan door of namens de minister, belast met vreemdelingenzaken, bij een met redenen omklede beslissing worden ingetrokken:

- a. op grond van een onherroepelijk geworden veroordeling ter zake van overtreding van artikel 34 van deze landsverordening;
- b. op grond van een onherroepelijk geworden veroordeling ter zake van een misdrijf tot een onvoorwaardelijke vrijheidsstraf van drie maanden of langer;
- c. met het oog op de goede zeden;
- d. indien dit in het algemeen belang wenselijk is;
- e. op grond van het verkeren in zodanige staat van behoefte, dat betrokkene niet langer naar behoren in het onderhoud van zichzelf en zijn wettig gezin kan voorzien;
- f. indien betrokkene niet voldoet aan of in strijd handelt met één of meer van de aan zijn vergunning tot verblijf verbonden voorwaarden.

2. De beslissing tot intrekking houdt tevens in de aanzegging Aruba te verlaten binnen een daarbij te bepalen redelijke termijn binnen welke betrokkene orde op zaken zal kunnen stellen.

Uitzetting

Artikel 15

1. Uitgezet kunnen worden:

- a. personen die na het verlies van hun toelating van rechtswege of na intrekking van hun vergunning tot verblijf, niet binnen een te stellen termijn Aruba hebben verlaten;
- b. personen, voor wie ingevolge deze landsverordening toelating is vereist en wier verblijf met het oog op de zedelijkheid, de openbare orde of de publieke rust of veiligheid niet wenselijk wordt geacht.

2. De uitzetting geschiedt krachtens een met redenen omkleed bevelschrift van de procureur-generaal, houdende het bevel Aruba binnen een daarbij te bepalen termijn te verlaten. Het bevelschrift vermeldt de periode waarin aan de betrokkene de toelating tot Aruba zal worden geweigerd; deze periode bedraagt ten hoogste acht jaar.

3. Bij de bepaling van de in de eerste volzin van het tweede lid genoemde termijn wordt aan betrokkene, indien nodig, voldoende tijd gelaten om orde op zijn zaken te stellen.

=====
Artikel 16

1. In geval van uitzetting kan ter verzekering van het vertrek door de procureur-generaal de inbewaringstelling van de betrokkene worden bevolen, indien deze gevaar oplevert voor de openbare orde, de publieke rust of veiligheid of de goede zeden, dan wel indien gegronde vrees bestaat, dat de betrokkene zal trachten zich aan zijn vertrek te onttrekken.

2. Binnen 72 uur wordt de betrokkene voor een rechter-commissaris geleid, die de rechtmatigheid van de vrijheidsontneming toetst.

Processuele bepalingen

Artikel 17

1. Aan de betrokkene wordt schriftelijk mededeling gedaan van:

- de beslissing op een verzoek om een vergunning tot verblijf of tijdelijk verblijf, alsmede van de voorwaarden die daaraan verbonden zijn;
- de beslissing, houdende wijziging van een vergunning of van de aan een vergunning verbonden voorwaarden, beperkingen of bepalingen;
- de intrekking van een vergunning;
- het bevel tot uitzetting;
- het bevel tot inbewaringstelling, ingevolge artikel 16 bevolen.

2. De mededeling wordt zoveel mogelijk aan betrokkene in persoon gedaan. Ten aanzien van minderjarigen is mededeling aan de ouders of voogden voldoende.

3. De mededelingen genoemd in het eerste lid, onderdelen c, d en e, worden niet gegeven dan na verhoor of behoorlijke oproeping van betrokkene en moeten in ieder geval aan betrokkene, respectievelijk aan het hoofd van het wettig gezin, worden gedaan.

4. Bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, kan worden bepaald dat de naam en het adres van degene die toelating tot Aruba heeft gekregen op grond van artikel 3, artikel 7 of artikel 7a, en, indien aanwezig, van zijn werkgever, worden verstrekt aan bij landsverordening in het leven geroepen rechtspersonen.

Artikel 18
(vervallen)

Verwijdering

Artikel 19

1. De minister van Justitie en Publieke Werken kan uit Aruba verwijderen:

- personen die in strijd met de wettelijke bepalingen nopens toelating en uitzetting het land zijn binnengekomen;
- personen die tot tijdelijk verblijf werden toegelaten, wanneer zij in het land worden aangetroffen, nadat de geldigheidsduur van hun tijdelijke verblijfsvergunning is verstreken of nadat de geldigheid van de vergunning door enige andere oorzaak is vervallen.

2. Indien naar het oordeel van de minister van Justitie en Publieke Werken betrokkene gevaar oplevert voor de openbare orde, de publieke rust of veiligheid of de goede zeden, dan wel indien naar zijn

=====

oordeel gegronde vrees bestaat dat betrokkene zal trachten zich aan zijn verwijdering te onttrekken, kan hij op bevel van de minister van Justitie en Publieke Werken ter verzekering van zijn verwijdering in bewaring worden gesteld.

3. De verwijdering en de inbewaringstelling geschieden krachtens een met redenen omkleed bevelschrift, hetwelk aan betrokkene in persoon wordt uitgereikt.

4. Het bevelschrift bevat de periode gedurende welke aan de betrokkene de toelating tot Aruba zal worden geweigerd; deze periode bedraagt ten hoogste vijf jaar.

5. Artikel 16, tweede lid, is van toepassing.

Uitvoeringsmaatregelen

Artikel 20

1. Bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, kunnen:
- regelingen worden getroffen in verband met de voorziening van werkkrachten van in Aruba gevestigde werkgevers;
 - met het oog op het algemeen belang algemene regelen worden vastgesteld, welke bij het verlenen van de in artikel 6 vermelde vergunning in acht moeten worden genomen;
 - bepaalde havens, reden, landingsplaatsen en luchtvaartterreinen worden aangewezen, waarbuiten personen niet mogen ontschepen;
 - de verplichtingen van de gezagvoerders en andere opvarenden van de in Aruba aankomende schepen en luchtvaartuigen worden geregeld, onverkort het bepaalde in artikel 22;
 - regelingen worden getroffen in verband met het passagiersverkeer en ter bevordering van het toerisme.

2. Met het oog op een richtige uitvoering van deze landsverordening kunnen door de minister, belast met vreemdelingenzaken, algemene aanwijzingen worden gegeven aan personeel dat belast is met het uitvoeren van werkzaamheden in het kader van deze landsverordening. Deze aanwijzingen worden slecht gegeven door tussenkomst van de ambtenaar die belast is met de leiding over dat personeel, die hierover terugrapporteert.

Artikel 21

1. Bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, kunnen ten aanzien van personen die krachtens de bepalingen van deze landsverordening vergunning tot tijdelijk verblijf, of tot verblijf hebben verkregen, regelen worden gesteld met betrekking tot hun vertrek uit Aruba.

2. Het vertrek kan alleen worden geweigerd op grond:
- dat betrokkene vervolgd wordt wegens een misdrijf;
 - dat hij ter zake van een misdrijf is veroordeeld, gedurende de tijd dat het betreffende vonnis nog niet voor tenuitvoerlegging vatbaar is;
 - dat hij alsnog moet ondergaan een vrijheidsstraf hem opgelegd bij in kracht van gewijsde gegaan vonnis;
 - dat hij zijn financiële verplichtingen jegens de overheid niet is nagekomen;
 - dat hij in Aruba in militaire dienst is overeenkomstig de desbetreffende bepalingen.

=====

Artikel 22

1. De gezagvoerder die niet tot verblijf in Aruba gerechtigde personen heeft aangebracht, is verplicht die personen voor zijn rekening weder uit Aruba te vervoeren of te doen vervoeren.

2. Indien hij dit nalaat zullen de kosten aan de verwijdering van bedoelde personen verbonden, zomede alle andere noodzakelijk gemaakte kosten op de gezagvoerder, de reder of de luchtvaartmaatschappij worden verhaald.

3. Het vertrek van een schip of luchtvaartuig, dat in Aruba niet thuishoort, kan door of namens de minister van Justitie en Publieke Werken met de sterke arm worden belet, zolang aan het in het eerste lid gestelde niet is voldaan of voor de voldoening van eventuele kosten geen genoegzame zekerheid is gesteld.

Verbodsbepalingen

Artikel 23

1. Het is een ieder verboden Aruba binnen te komen of zich daar te bevinden, zonder dat hem met toepassing van de artikelen 1 tot en met 8 toelating tot Aruba is verleend.

2. Het is een ieder verboden zich in Aruba te bevinden na het verstrijken van de periode waarvoor men tot Aruba was toegelaten.

3. Het is een ieder verboden een persoon die niet beschikt over een geldige verblijfstitel, in dienst te nemen of te houden.

4. Het is een ieder verboden een persoon die beschikt over een geldige vergunning tot tijdelijk verblijf, in dienst te nemen of te houden in een andere functie dan die vermeld is in die vergunning.

5. Het is verboden een persoon die niet beschikt over een geldige verblijfstitel tegen beloning werkzaamheden te laten verrichten.

Bestuurlijke handhaving

Artikel 24

1. Het handelen of nalaten in strijd met een verbod als bedoeld in artikel 23, derde tot en met vijfde lid, vormt een beboetbaar feit.

2. Beboetbare feiten worden vastgesteld door een met het toezicht op de naleving van deze landsverordening belaste ambtenaar. Zij kunnen worden begaan door natuurlijke en rechtspersonen.

3. Indien een beboetbaar feit wordt begaan door een rechtspersoon, kan een bestuurlijke boete worden opgelegd aan:

a. de rechtspersoon, of

b. degene die opdracht heeft gegeven tot de gedraging, waardoor in strijd met de voorschriften die voortvloeien uit deze landsverordening, is gehandeld, alsmede tegen hem die feitelijke leiding heeft gegeven aan die gedraging, of

c. de onder 1° en 2° genoemden tezamen.

4. Voor de toepassing van het tweede en derde lid wordt met een rechtspersoon gelijkgesteld:

a. een vennootschap zonder rechtspersoonlijkheid,

b. een maatschap,

c. een doelvermogen.

=====
Artikel 25

1. Bij landsbesluit wordt een ambtenaar belast met het namens de minister, belast met vreemdelingenzaken, opleggen van boetes aan degenen die handelt in strijd met een verbod als bedoeld in artikel 23, derde tot en met vijfde lid.

2. De in deze landsverordening benoemde beboetbare feiten gelden ten opzichte van elke persoon, met of ten aanzien van wie een beboetbaar feit is begaan.

3. Geen boete wordt opgelegd:

- a. indien het feit niet aan de overtreder kan worden verweten;
- b. indien de overtreder inmiddels is overleden;
- c. indien ter zake van hetzelfde feit een strafvervolgning is ingesteld en het onderzoek ter terechtzitting een aanvang heeft genomen, dan wel het recht tot strafvordering is vervallen ingevolge artikel 76 van het Wetboek van Strafrecht van Aruba;
- d. indien meer dan een jaar is verstreken na de dag waarop het beboetbare feit wordt geconstateerd.

Artikel 26

1. Indien een toezichthouder vaststelt, dat een beboetbaar feit is begaan, maakt hij daarvan zo spoedig mogelijk een rapport op. Het rapport is gesteld in de Nederlandse taal.

2. Het rapport is gedagtekend en vermeldt in ieder geval:

- a. de naam van de natuurlijke- of rechtspersoon die het beboetbaar feit heeft begaan;
- b. de aard van beboetbare feit onder vermelding van het wettelijke voorschrift daarmee in strijd is gehandeld;
- c. de aanduiding van de plaats waar, en het tijdstip waarop het beboetbaar feit is vastgesteld;
- d. eventuele andere bij het beboetbare feit betrokken natuurlijke- of rechtspersonen.

3. Indien de toezichthouder, bedoeld in het eerste lid, jegens de bij een beboetbaar feit betrokken persoon een handeling verricht, waaraan deze in redelijkheid de gevolgtrekking kan verbinden dat jegens hem wegens het begaan van het beboetbaar feit een rapport als bedoeld in het eerste lid, zal worden opgemaakt, is die persoon niet langer verplicht terzake enige verklaring af te leggen. De in de eerste volzin bedoelde persoon wordt hiervan mondeling in kennis gesteld, alvorens hem om nadere informatie wordt gevraagd.

4. Een rapport van de toezichthouder, houdende de constatering van een beboetbaar feit, wordt door hem toegezonden aan de ambtenaar, bedoeld in artikel 25, eerste lid. Een afschrift ervan wordt toegezonden of uitgereikt aan de persoon, bedoeld in het tweede lid, onderdeel a.

5. Op het schriftelijk verzoek van een in het tweede lid, onderdeel a, bedoelde persoon die stelt het rapport wegens zijn gebrekkige kennis van de Nederlandse taal onvoldoende te begrijpen, draagt de toezichthouder, bedoeld in het eerste lid, er zoveel mogelijk zorg voor dat de in het rapport vermelde informatie aan hem mondeling of schriftelijk wordt medegedeeld in voor hem begrijpelijke taal.

=====

Artikel 27

1. Indien de ambtenaar, bedoeld in artikel 25, eerste lid, voornemens is om degene door wie een beboetbaar feit is begaan, een boete op te leggen, wordt deze laatste hiervan schriftelijk in kennis gesteld onder vermelding van de gronden waarop het voornemen berust. De kennisgeving wordt aan hem in persoon betekend of bij aangetekend stuk aan hem toegezonden.

2. Op het schriftelijk verzoek van de in het eerste lid bedoelde persoon die stelt de kennisgeving wegens zijn gebrekkige kennis van de Nederlandse taal onvoldoende te begrijpen, zorgt de in het eerste lid bedoelde ambtenaar er voor dat de in de kennisgeving vermelde gronden mondeling of schriftelijk aan hem worden medegedeeld in voor hem begrijpelijke taal.

3. In de kennisgeving, bedoeld in het eerste lid, wordt de te beboeten natuurlijke- of rechtspersoon in de gelegenheid gesteld binnen een door de ambtenaar, bedoeld in het eerste lid, te bepalen termijn van ten minste twee weken om, naar keuze schriftelijk of mondeling, zijn zienswijze naar voren te brengen.

4. Indien een persoon als bedoeld in het derde lid, zijn zienswijze mondeling naar voren wenst te brengen, en hij de Nederlandse taal onvoldoende begrijpt, zorgt de in het eerste lid bedoelde ambtenaar, er op diens verzoek voor dat een tolk wordt benoemd, die hem kan bijstaan, tenzij door de ambtenaar redelijkerwijs kan worden aangenomen dat de betrokkene daaraan geen behoefte heeft.

Artikel 28

1. De hoogte van de boete, die voor een beboetbaar feit kan worden opgelegd, is, indien begaan door:

- a. een natuurlijk persoon: een geldsom van ten hoogste Afl. 10.000,-,
- b. een rechtspersoon: een geldsom van ten hoogste Afl. 25.000,-.

2. De boete is verschuldigd aan het Land.

3. Indien de boeteoplegging wordt betwist, is de rechter bevoegd de hoogte van de boete ten nadele van de belanghebbende te wijzigen.

Artikel 29

1. Een boete wordt opgelegd bij beschikking van de ambtenaar, bedoeld in artikel 25, eerste lid. De ambtenaar stemt de hoogte van de boete af op de ernst van het beboetbare feit; zo nodig, houdt hij ook rekening met de omstandigheden waaronder het beboetbare feit is gepleegd.

2. In de beschikking wordt in ieder geval vermeld:

- a. de hoogte van de boete;
- b. het beboetbare feit ter zake waarvan de boete opgelegd wordt;
- c. de natuurlijke- of rechtspersoon, aan wie het beboetbare feit wordt verweten;
- d. de bij het beboetbare feit betrokkenen;
- e. de termijn waarbinnen de boete moet worden betaald;
- f. de wijze waarop de boete moet worden betaald.

3. De beschikking wordt gegeven binnen dertien weken na dagtekening van het rapport, bedoeld in artikel 26, eerste lid.

4. Artikel 54 van de Landsverordening administratieve rechtspraak (AB 1993 no. 45) is niet van toepassing op een beschikking als bedoeld

=====

in het eerste lid.

5. Artikel 27, tweede lid, is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 30

1. De boete wordt betaald binnen zes weken, nadat de beschikking, bedoeld in artikel 29, eerste lid, is bekendgemaakt.

2. Bij gebreke van betaling maant de ambtenaar, bedoeld in artikel 25, eerste lid, degene aan wie de boete is opgelegd, schriftelijk aan binnen een termijn van twee weken alsnog aan zijn verplichtingen te voldoen.

3. De aanmaning bevat de aanzegging, dat de boete, voor zover deze binnen de in de aanmaning gestelde termijn niet wordt voldaan, zal worden ingevorderd overeenkomstig artikel 31.

4. Een boete die is opgelegd aan een natuurlijk persoon, vervalt bij diens overlijden, voor zover die boete nog niet betaald of geïnd is.

Artikel 31

1. Bij gebreke van betaling vordert de ambtenaar, bedoeld in artikel 25, eerste lid, van degene aan wie de boete is opgelegd, de geldsom van de verschuldigde boete, verhoogd met de op de aanmaning en invordering betrekking hebbende kosten, bij dwangbevel in.

2. Het dwangbevel wordt op kosten van de degene aan wie de boete is opgelegd, bij deurwaardersexploit betekend en levert een executoriale titel op in de zin van Boek 2 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering van Aruba.

3. Tegen het dwangbevel staat geen verzet open.

Artikel 32

Indien een boete ten onrechte is opgelegd, wordt de betaalde geldsom, vermeerderd met de wettelijke rente, binnen zes weken nadat onherroepelijk is vastgesteld dat de boete ten onrechte is opgelegd, aan de rechthebbende betaalbaar gesteld.

Toezicht

Artikel 33

1. Met het toezicht op de naleving van het bij of krachtens deze landsverordening bepaalde zijn belast de daartoe bij landsbesluit aangewezen ambtenaren. Een zodanig landsbesluit wordt bekendgemaakt in de Landscourant van Aruba.

2. De krachtens het eerste lid aangewezen ambtenaren zijn, uitsluitend voor zover dat voor de vervulling van hun taak redelijkerwijze noodzakelijk is, bevoegd:

- a. van een ieder alle inlichtingen te vragen;
- b. inzage te verlangen van alle zakelijke boeken, bescheiden en andere informatie dragers en daarvan afschrift te nemen of deze daartoe tijdelijk mee te nemen;
- c. alle bedrijfsterreinen en -panden te betreden, vergezeld van door hen aangewezen personen;
- d. binnen te treden in panden, die in het handelsregister zijn ver-

- meld als adres van vestiging van een onderneming, doch die tevens als woning in gebruik zijn, zonder toestemming van de bewoner;
- e. vaartuigen en stilstaande voertuigen en de lading daarvan te onderzoeken;
 - f. in de openbare wateren, op de stranden der zee, op bouwplaatsen en bedrijfsterreinen en in bedrijfspannen personen staande te houden teneinde hen naar hun naam en verblijfstitel te vragen;
 - g. personen als bedoeld in onderdeel f, die hun naam niet wensen te noemen of hun verblijfstitel niet kunnen aantonen, over te brengen naar een plaats van inbewaringstelling als bedoeld in artikel 19, tweede lid;
 - h. in het kader van een staandehouding als bedoeld in onderdeel f, en bij een overbrenging als bedoeld in onderdeel g, geweld uit te oefenen volgens bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, te stellen regels.

3. Zo nodig, wordt de toegang tot plaatsen als bedoeld in het tweede lid, onderdelen c, d, e en f, verschaft met behulp van de sterke arm.

4. Bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, worden regels gesteld met betrekking tot de wijze van taakuitoefening van de krachtens het eerste lid aangewezen en de in het derde lid bedoelde ambtenaren.

5. Een ieder verleent aan de krachtens het eerste lid aangewezen ambtenaren alle medewerking die op grond van het tweede lid van hem wordt gevorderd.

Strafbepalingen

Artikel 34

1. Degene die een persoon in dienst neemt of houdt, terwijl hij weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die persoon in strijd handelt met de bij of krachtens deze landsverordening gegeven voorschriften, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste twee jaar of geldboete van ten hoogste honderdduizend florin of met beide straffen.

2. Degene die tot verkrijging van toelating voor zich of voor een ander, dan wel tot het verkrijgen van bepaalde voorwaarden, daaraan verbonden, of tot het voorkomen van de intrekking van de vergunning tot tijdelijk verblijf of van een afwijzing van een verzoek om verlenging van het legale verblijf opzettelijk onjuiste inlichtingen verstrekt, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste een jaar of geldboete van ten hoogste vijftigduizend florin of met beide straffen.

3. Degene die werkzaamheden laat verrichten door een persoon die niet beschikt over een geldige verblijfstitel, wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste zes maanden of geldboete van ten hoogste tienduizend florin of met beide straffen.

4. De in het eerste en tweede lid vermelde strafbare feiten zijn misdrijven; het in het derde lid vermelde strafbare feit is een overtreding.

=====

Slotbepaling

Artikel 35

Deze landsverordening kan worden aangehaald als Landsverordening toelating, uitzetting en verwijdering.